

Har du behov for en tilpasset bolig?

Det finnes flere låne- og tilskuddsordninger som kan hjelpe deg med finansiering knyttet til tilpasning av bolig. Her har vi samlet informasjon om de viktigste ordningene fra kommunene, NAV Hjelpemiddelsentralen og Husbanken.

Startlån fra kommunen er en låneordning som kan brukes av eldre

Startlån kan være en mulighet for deg som trenger en tilpasset bolig. Startlånet har ingen øvre aldersgrense, men det er et krav at du ikke får finansiering i privat bank. Startlånet kan brukes til konkrete tilpasninger dersom du har nedsatt funksjonsevne og ønsker å bli boende i din nåværende bolig.

Eksempel på slike tiltak kan være

- Ombygging eller påbygg for å få et tilgjengelig inngangsparti. Et tilgjengelig inngangsparti har dør som er lett å åpne, jevnt underlag uten høye terskler eller hindringer, og dører som er brede nok for rullestoler.
- Ombygging eller påbygging for å få alle nødvendige rom som soverom, bad/toalett, vaskerom, kjøkken og inngangsparti på hovedplanet.
- Å utvide døråpninger og fjerne terskler.
- Å gjøre badet mer tilgjengelig med romslig dusj og plass rundt toalett og servant.
- Å forsterke vegger for å montere håndtak, sete eller armstøtte.

Du kan også søke om startlån dersom du ønsker å være «føre var» og tilrettelegge boligen for alderdommen. Startlån kan dekke varige tilpasninger som gjør det mulig for deg å bo hjemme lenger, selv om funksjonsevnen blir svekket. Dersom det viser seg at det ikke er hensiktsmessig å tilpasse boligen du bor i, kan startlånet brukes til å kjøpe en mer tilgjengelig bolig.

Det er kommunen du bor i som behandler søknaden om startlån. De vurderer søknaden utfra blant annet inntekt, betjeningsevne og din nåværende boligsituasjon.

Kommunale boligtilskudd

Hvis du ikke har økonomi til å betjene hele startlånet du trenger for å gjennomføre for eksempel tilpasningstiltak i boligen, kan du søke kommunen om et tilskudd. Du får ikke innvilget tilskudd dersom du kan få lån i privat bank, men det kan være at du kan få tilskudd i kombinasjon med startlånet. Dette vurderer kommunen når du søker.

Det er kommunen som tildeler tilskudd. Størrelsen på tilskuddet avhenger av tilgjengelige midler i kommunen – muligheten for støtte fra andre offentlige støtteordninger og en helhetsvurdering av din økonomi og konkrete behov. Det er ikke alle kommuner som avsetter midler til kommunale boligtilskudd.

Hva kan boligtilskudd brukes til?

Tilskuddet kan brukes til utredning og prosjektering, tilpasning og etablering.

Utredning og prosjektering

Tilskuddet kan dekke kostnader til faglig bistand, utredning og prosjektering av mulige tiltak. Det vil si honorar til arkitekt eller annen fagkyndig. Det er viktig å vurdere om det er mulig å tilpasse boligen, eller om det er best å flytte til en mer egnet bolig.

Tilskudd til utredning og prosjektering ses ofte i sammenheng med tilskudd til tilpasning.

Tilskudd til tilpasning

Tilskuddet til tilpasning kan brukes til å dekke kostnader til både enkle tiltak og større ombygginger, slik at du får en bolig som er tilpasset behovet ditt.

Tilskudd til etablering

Tilskuddet kan brukes til å kjøpe ny tilgjengelig bolig, dersom det ikke er mulig eller hensiktsmessig å tilpasse nåværende bolig.

Tilskudd til utredning skal brukes til å kartlegge

- muligheter og begrensninger i boligen
- uteområde og adkomst
- tilgjengelighet inne i boligen
- arealbehov
- innredning og brukbarhet

Tilskudd til prosjektering skal brukes til å

- prosjektere valgt løsning

Tilskudd til tilpasning skal brukes til

- Utvendig terrengarbeid for å gjøre adkomsten tilgjengelig.
- Ombygging eller påbygg for å få alle nødvendige rom på ett plan.
- Å utvide døråpninger, rom og korridorer og bytte dører, inkludert branndør.
- Å fjerne terskler og terskelplater.
- Å installere eller tilrettelegge for velferdsteknologi.
- Annet arbeid som er nødvendig for at du skal kunne fortsette å bo hjemme med nedsatt funksjonsevne.

Ta gjerne kontakt med NAV Hjelpemiddelsentral

Dersom du har et konkret behov for tilpasning av bolig, er det lurt om du tar kontakt med NAV Hjelpemiddelsentral i fylket ditt. Kommunens ergoterapeut kan hjelpe deg med dette. De kan også hjelpe deg med å vurdere hvilke tilpasninger som er nødvendig for at boligen skal være egnet å bo i med nedsatt funksjonsevne.

Har du rett til et hjelpemiddel, som for eksempel rampe eller løfteplattform for å komme inn i boligen din, kan NAV innvilge tilskudd istedenfor å installere hjelpemiddelet. Dette kan da inngå i en felles finansieringsplan med startlån og/ eller kommunale boligtilskudd. Tilskudd gir ofte bedre og mer varige løsninger enn utlån av hjelpemidler.

Lån fra Husbanken til å oppgradere boligen din

Du kan søke om lån fra Husbanken til å oppgradere boligen din. Hovedregelen er at oppgraderingen skal være så omfattende, at det både reduserer energiforbruk og øker tilgjengeligheten betraktelig.

Du kan velge mellom å oppgradere yttertak med tilhørende vindtetting, eller yttervegger med tilhørende vindtetting inkludert vinduer og dører.

Husbanken gir ikke lån til generelle oppussingsarbeid. Generelt oppussingsarbeid kan inngå som del av en større oppgradering, så lenge energieffektivitet og tilgjengelighet utgjør hovedvekten i oppgraderingen.

Husbanken kan også gi lån til omfattende og gode tiltak som:

- ettermontering eller oppgradering av heis
- tilgjengelig og synlig inngangsparti
- tiltak som gjør at alle nødvendige boligfunksjoner er på inngangsplanet
- utbedring av badrom
- Enovas krav for oppgradering av bolig

Kan du få bostøtte?

Bostøtte er en støtteordning som hjelper personer med lav inntekt å betale bostøttene sine. Hvis bostøttene dine øker fordi du har tatt opp lån for å tilpasse boligen, kan det være lurt å snakke med kommunen om du kvalifiserer til ordningen.

